

ขอเชิญเข้าฟังการสอบวิทยานิพนธ์

ระดับปริญญาโท สาขากฎหมายอาญา

เรื่อง

“การกำหนดความรับผิดทางอาญาในกรณีผู้เสียหายมีส่วนร่วมในการเกิดอาชญากรรม”

ผู้สอบ

นางสาวณัจยา ทัตติยพงศ์

กรรมการสอบ

ศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รณกรณ์ บุญมี

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

วัน-เวลา

วันพฤหัสบดีที่ 26 กรกฎาคม 2561 เวลา 18.00 น. – 19.00 น.

สถานที่

ห้องประชุมบัณฑิตศึกษา ชั้น 4

บทคัดย่อ : การมีส่วนร่วมของผู้เสียหายในการเกิดอาชญากรรมปรากฏให้เห็นตามแนวคิดในแง่มุมมองทางเหยื่อวิทยาซึ่งเพิ่งจะได้รับความสนใจจากบรรดานักคิดทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาเมื่อประมาณกลางศตวรรษที่ 19 โดยก่อนที่จะปรากฏแนวคิดดังกล่าว นักอาชญาวิทยาได้มองข้ามความสำคัญของบทบาทของเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งบางกรณีมีผลต่อการกระทำของผู้กระทำความผิดไป

การมีส่วนร่วมของผู้เสียหายในการเกิดอาชญากรรมในงานวิจัยนี้ มุ่งเน้นกรณีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมมีลักษณะกระตุ้นหรือยั่วให้เกิดการกระทำความผิด ซึ่งลักษณะของเหยื่อดังกล่าวได้แก่ กรณีที่เหยื่อแต่งกายล่อแหลม ในสถานที่ เวลา และโอกาสที่ไม่ควร ซึ่งจะนำไปสู่อาชญากรรมทางเพศ หรือเหยื่อที่มีการกระทำในลักษณะที่เป็นการประมาทโดยจงใจ (Recklessness) เช่น การวางโทรศัพท์ไว้บนโต๊ะอาหาร แต่เดินไปเข้าห้องน้ำโดยที่ตัวบุคคลนั้น

เองก็รู้ตัวแต่เพิกเฉยต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดอาชญากรรมทางทรัพย์สินขึ้นได้ ดังนั้นการกระทำเหล่านี้ แม้ว่าจะมิได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมในทุกกรณี แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าเหยื่อเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญา ดังนั้นการกระทำของผู้เสียหายเหล่านี้ควรถูกนำมาคำนึงถึงเพื่อประเมินความรับผิดชอบทางอาญาของผู้กระทำความผิดหรือไม่ เพราะผลของการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสองฝ่าย ดังนั้นกฎหมายจึงควรจะพิจารณาอย่างเป็นองค์รวมทั้งผู้กระทำความผิด การกระทำ และผู้เสียหาย

แม้ว่าปัจจุบันการมีส่วนร่วมของผู้เสียหายในการเกิดอาชญากรรมจะปรากฏเป็นแนวคิดเบื้องหลังให้เห็นในกฎหมายอาญา อาทิ ความยินยอม การป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำโดยบันดาลโทสะก็ตาม แต่การกำหนดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดยังคงมุ่งพิจารณาที่การกระทำของผู้กระทำความผิดและลักษณะของตัวผู้กระทำความผิดเป็นหลัก ทำให้การกำหนดโทษในหลายกรณีมิได้มองถึงการกระทำในส่วนของผู้เสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้เสียหายมีส่วนกระตุ้นหรือยั่วยุให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น ส่งผลให้การกำหนดโทษดังกล่าวไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม อีกทั้งยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดในประเทศไทย ที่กำหนดให้มีการพิจารณากำหนดโทษโดยคำนึงถึงการกระทำของตัวผู้เสียหายไว้อย่างชัดเจน จึงเห็นควรเสนอให้มีการกำหนดเหตุที่ผู้เสียหายมีส่วนร่วมในการเกิดอาชญากรรมมาใช้เป็นเหตุผลโทษในคดีอาญา

Keyword : การมีส่วนร่วมของผู้เสียหายในการเกิดอาชญากรรม, การแบ่งส่วนความรับผิดชอบกระตุ้น, การยั่วยุ, การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม, เหยื่ออาชญากรรม